

Амерички републиканац Питер Кинг их је назвао терористима. Државни секретар САД Хилари Клинтон осуђује њихову најновију акцију као угрожавање живота америчких дипломата. Ту акцију италијански министар иностраних послова Фратини оцењује као „11. септембар светске дипломатије!“ Не, овде се не ради о брадатим екстремистима са Блиског истока, већ о групи људи који воде вебсајт Викиликс.

Међународна организација Викиликс се прочула по целом свету када је априла 2010. године објавила видео снимак убијања ирачких цивила од стране америчких војника под називом „колатерално убиство“. Након тога је Викиликсов вебсајт постао главни портал за неовлашћено објављивање анонимних дојава, цензурисаних докумената и видео снимака са удаљених бојишта на интернету. У јулу исте године је Викиликс објавио 76,900 докумената о рату у Авганистану, а у октобру око 400,000 докумената о ирачком рату. 28. новембра, Викиликс је отпочео објављивање 251,000 дипломатских преписки америчких дипломата са Стејт Департментом и 8,000 смерница које је америчка власт упутила својим дипломатама.

Пре саме објаве тајних докумената, Вашингтон је покренуо офанзиву да упозори државе са којима имају дипломатске односе како би овај корак Викиликса могао да угрози те односе.

Пре саме објаве тајних докумената, Вашингтон је покренуо офанзиву да упозори државе са којима имају дипломатске односе како би овај корак Викиликса могао да угрози те односе. У суштини, светским државницима и дипломатама је речено да се не љуте кад сазнају шта Американци заиста мисле о њима. Власти САД, Велике Британије и Канаде су оштро осудили акт објављивања ових преписки и сложили се да Викиликс угрожава њихове националне интересе. Огласила се и највећа светска демократија, Индија, чије власти су, додуше, изјавили да немају ништа против објављивања ових докумената и да су веома заинтересовани да сазнају шта ту све пише. Можда је њихов званични став сличан ставу просечног грађанина бивше Југославије. Рекао бих да смо сви заинтересовани да чујемо шта Америка заиста мисли о нама и које се смернице дају када су у питању деловања америчких дипломата у нашој земљи.

До тренутка писања овог чланка, Викиликс је објавио тек 220 од 251,000 докумената – постављање докумената на интернет врше постепено.

Колико се Србија спомиње у овим препискама? Врло мало, бар за почетак. До тренутка писања овог чланка, Викиликс је објавио тек 220 од 251,000 докумената – постављање докумената на интернет врше постепено. Али оно што сам нашао је да је Филип Гордон, помоћник државног секретара САД задужен за европске и евроазијске односе, септембра 2009. године изразио негодовање што српски министар иностраних послова Вук Јеремић није учинио довољно да охрабри Србе да учествују у косовским изборима, након чега је дипломатски саветник француског председника Николаса Саркозија, Жан-Давид Левит, додао да Јеремић само „прави велика обећања, [...] али их не испуњава.“ Два месеца пре тога, Вук Јеремић је изјавио да би учешће Срба на предстојећим локалним изборима на Косову значило „индиректно признавање независности Косова“. Није сасвим јасно зашто је амерички званичник Гордон очекивао да ће Јеремић урадити сушту супротност од онога што је претходно изјавио и која је обећања Јеремић заправо дао.

KOSOVO AND SERBIA

¶4. (C) Levitte noted that the EULEX mission is having diplomatic problems with the Kosovar government and public

PARIS 00001254 002 OF 004

after signing two technical protocols with Serbia. They are hoping to ensure continued calm as Kosovo heads into municipal elections. A/S Gordon stated that the Kosovars will have to accept the protocols but that it should be clearly explained that these are technical agreements that have no impact on Kosovo's independent status. Levitte also criticized Serbian FM Jeremic, saying that he is doing nothing to encourage Serb return or participation in Kosovo's government. Levitte noted that Jeremic "makes big promises" every time he comes to France, but doesn't follow through. Levitte no longer meets with him and does not consider him to be the "modern face of Belgrade" that he purports to be.

Када је у питању Босна и Херцеговина, речник америчких и француских дипломата постаје оштрији. Користе се речи попут „босанске послушности“. Говори се о подели између Америке и Бошњака с једне стране, који подржавају одржавање велике улоге УН у Босни, и Срба и Европске уније с друге стране, коју Гордон описује као лажном, али изражава разумевање за бошњачке лидере који имају политичку потребу да то „продају свом народу“. Мисија УН је описана као „неефикасна“ и дипломате су се договарале око тога коју шаргарепу да понуде Босанцима да прихвате њихове планове. Хрватска се само на кратко спомиње, углавном у смислу да треба уложити напоре да што пре уђе у Европску унију.

Иако су САД најавиле да ће објављивање тајних докумената створити тензије, могло би се рећи да се начин на који се тајно односе према Балкану не разликује много од начина на који се отворено понашају према нама.

Иако су САД најавиле да ће ово објављивање тајних докумената створити тензије у својим дипломатским контактима, могло би се рећи да се начин на који се тајно односе према Балкану не разликује много од начина на који се отворено понашају према нама. До сада нема ту нечег посебног што ми и раније нисмо знали. То да Јеремић не одржава обећања нам је познато, знамо да запад жели послушност од Србије и Босне (уместо сарадње) и да политичари продају свакакву маглу народима бивше Југославије. Можда је у томе баш и најзанимљивија ствар. Ми као да такав однос према нама од запада и очекујемо.